

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5To/6/2020
Identifikačné číslo spisu: 9519100140
Dátum vydania rozhodnutia: 25.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:9519100140.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Szaba a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovaného A. A. pre prečin podplácania § 332 ods. 1 Tr. zák. na verejnom zasadnutí 25. júna 2020 v Bratislave o odvolaniach prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného A. A. proti rozsudku samosudkyne Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 6. septembra 2019, sp. zn. PK-1 T 16/2019, rozhodol

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolania prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného A. A. sa zamietajú.

Odôvodnenie

Rozsudkom samosudkyne Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 6. septembra 2019, sp. zn. PK- 1T 16/2019, bol obžalovaný A. A. uznaný za vinného z prečinu podplácania podľa § 332 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 31. mája 2018 v čase o 12.00 hod. v Bratislave na L. ceste XX v obchodnom a nákupnom centre V. Z. A. Bratislava, v priestoroch kaviarne F. Y. vystupujúc ako osoba s priezviskom G., sľúbil Ing. O. Y., správcovi počítačovej siete na referáte informačných systémov a technológií W. úradu so sídlom U. O. S., Bratislava („ďalej len W. úrad“) finančnú hotovosť spolu vo výške 5.000 Eur ako úplatok za to, že mu z počítačového systému W. úradu vygeneruje otázky testov na kvalifikačné skúšky pilota, pričom po reakcii Ing. O. Y., že prístup k týmto otázkam má len I. V. pre Y. U., ktorých aktualizáciu robí externá firma, mu sľúbil ďalší úplatok v nešpecifikovanej výške za poskytnutie kontaktu na predmetnú externú spoločnosť.

Samosudkyňa Špecializovaného trestného súdu ho za to odsúdila podľa § 332 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. z dôvodov § 36 písm. j) Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, ktorého výkon obžalovanému podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienčne odložila na skúšobnú dobu v trvaní 18 („osemnásť“) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolania prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky čo do výroku o treste (ďalej len „špeciálny prokurátor“) a obžalovaný A. A. čo do výroku o vine a treste, ktoré písomne odôvodnil prostredníctvom svojho splnomocneného obhajcu JUDr. Ľubomíra Schweighofera.

Špeciálny prokurátor sa podaným odvolaním domáhal jednak sprísnenia uloženého podmieneného trestu odňatia slobody a jednak aj uloženia peňažného trestu, pričom v tomto smere argumentoval účelom trestu z hľadiska jeho generálnej aj individuálnej prevencie.

Obžalovaný A. A. sa podaným odvolaním domáhal oslobodenia spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por., pretože skutok nie je trestným činom, keďže podľa jeho názoru jeho konanie nenaplnia znaky skutkovej podstaty prečinu podplácania podľa § 332 ods. 1 Tr. zák.

Pokiaľ ide o jednotlivé odvolacie námietky, obžalovaný A. A. argumentoval nasledovne:

- spáchanie skutku naďalej popieral s tým, že v konaní pred súdom nebolo bez dôvodných pochybností preukázané, že skutok sa stal spôsobom uvedeným v obžalobe, navyše súd svoje zistenia oprel len o dôkazy svedčiace v jeho neprospech a dôsledne sa nevysporiadal s dôkazmi podporujúcimi jeho tvrdenia;

- argumentoval tým, že v konaní pred súdom vierohodne vysvetlil, prečo svedka Ing. O. Y. kontaktoval najskôr prostredníctvom svedka Ing. W. G. a prečo sa pod poslanú SMS podpísal týmto menom;

- tvrdil, že v konaní pred súdom predložil listinné dôkazy svedčiace pre záver, že dávno pred stretnutím so svedkom Ing. O. Y. začal s vyvíjaním nového produktu - etického kódexu pre firmy, za ktorým účelom zaregistroval domény a hľadal nových ľudí, čo napokon potvrdil aj svedok Mgr. O. G.;

- podľa jeho názoru v tomto smere nešlo o žiadnu účelovú obhajobu, ale o konzistentný a logicky na seba nadväzujúci sled udalostí, ktorý objasňoval dôvod a okolnosti stretnutia so spomínaným svedkom Ing. O. Y.;

- poukázal na to, že v otázke obsahu rozhovoru s Ing. O. Y. je daná dôkazná núdza, ktorú sa ani vykonanými dôkazmi nepodarilo odstrániť, navyiac vo výpovedi tohto korunného svedka existujú rozpory týkajúce sa výšky ponúkanej finančnej hotovosti;

- mal za to, že v jeho prípade nebola vina jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná a vzhľadom k tomu mala byť uplatnená zásada „in dubio pro reo“, keďže nedokázaná vina má rovnaký dôsledok a význam ako dokázaná nevina, nakoľko opačným postupom došlo k porušeniu zásady prezumpcie nevinu podľa § 2 ods. 4 Tr. por.;

- namietal právnu kvalifikáciu prečinu podplácania podľa § 332 ods. 1 Tr. zák., pretože svedok Ing. O. Y. z titulu svojej pozície nebol oprávnenou osobou, ktorá by mala prístup k otázkam na skúšky k získaniu titulu dopravného pilota a tieto ani nemohol poskytnúť a vygenerovať, teda nemohol porušiť svoje povinnosti vyplývajúce zo svojho zamestnania, keďže takáto činnosť do jeho pracovných povinností vôbec nespádala, čo potvrdili aj svedkovia Mgr. O. O. a Ing. M. N..

Trestná vec bola Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložená 12. mája 2020, pričom predseda senátu odvolacieho súdu 19. mája 2020 určil termín verejného zasadnutia na 25. júna 2020.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolania proti rozsudku samosudkyne Špecializovaného trestného súdu podali procesné strany na to oprávnené, proti výrokom, proti ktorým odvolania podať mohli a urobili tak v lehote ustanovenej v zákone, pričom odvolania špeciálneho prokurátora a obžalovaného A. A. nie sú dôvodné.

Treba hneď úvodom uviesť, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného prečinu podplácania je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že sa predmetný skutok stal spôsobom popísaným vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, že ho spáchal obžalovaný A. A. a že z jeho konania nastal tam uvedený následok.

Vzhľadom k tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky v otázke skutkových zistení výslovne odkazuje na do najmenších podrobností rozvedené dôvody rozsudku samosudkyne Špecializovaného trestného súdu, s ktorými sa mohol len a len stotožniť.

Rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní obsahu vyšetrovacieho a súdneho spisu dospel k záveru, že výrok o vine obžalovaného A. A. bol založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez rozumnej pochybnosti vylučujú akúkoľvek inú alternatívu toho skutkového deja, ktorý bol na základe týchto dôkazov ustálený.

Napriek existencii právne relevantnej argumentácie samosudkyne Špecializovaného trestného súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky zaujal k vyššie uvedeným odvolacím námietkam obžalovaného A. A. tieto závery:

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo obžalovaného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obžalovaným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných procesnými stranami konania.

Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo obžalovaného na spravodlivý proces.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutého rozsudku samosudkyne Špecializovaného trestného súdu konštatuje, že toto rozhodnutie požadované kritériá napĺňa, nakoľko prehrávajúca strana (obžalovaný A. A. a jeho obhajca) naozaj vie, prečo „prehrala“ a právnici, ktorí by čítali tento rozsudok vedia, prečo bol prijatý!!!

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že odôvodniť rozhodnutie znamená vyjadriť jeho dôvody. Znamená to nútiť toho, kto rozhodnutie prijíma, mať preň dôvody. Práve tým sa vzd'aluujeme každej svojvôli. Iba vďaka dôvodom, ten kto prehral proces, vie ako a prečo prehral, pretože dôvody ho nabádajú pochopiť rozsudok a odrádzajú ho od toho, aby sa pridľho oddával trpkosti "zatracovania sudcov". Odôvodnený rozsudok totiž nahrádza tvrdenie úsudkom a jednoduché uplatňovanie právomoci pokusom o presvedčovanie. A napadnutý rozsudok svojim odôvodnením takým bezpochyby je!

Pokiaľ ide o odvolacie námietky, jednotlivo i v ich súhrne, Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné:

- obžalovaný A. A. sa v dňoch 18. - 22. júna 2018 podrobil štyrom kvalifikačným skúškam na dopravného pilota letúnov, pričom v dvoch z nich, a síce v predmetoch letecké právo a prevádzkové postupy bol neúspešný, teda pri teste nedosiahol ani úroveň 75%;
- obžalovaný A. A. kontaktoval 30. mája 2018 svedka Ing. O. Y. sprostredkované a utajeným spôsobom vystupujúc pod cudzím menom, ktorú okolnosť preukazuje fotodokumentácia SMS a výpis SMS;
- samotné stretnutie obžalovaného A. A. vystupujúceho pod cudzím menom so svedkom Ing. O. Y. 31. mája 2018 v V. Z. A. Bratislava v priestoroch kaviarne F. Y., obsahom ktorého mala byť pre vyššie uvedené svedka „životná ponuka na zmenu zamestnania“, pričom v skutočnosti išlo zo strany obžalovaného A. A. o ponuku úplatku za sprostredkovanie testov ku kvalifikačným skúškam na dopravného pilota letúnov, trvala od 12:01:10 do 12:04:49, teda len 3 a pol minúty;
- uvedenú okolnosť objektivizuje obrazový záznam, ktorý bol na hlavnom pojednávaní prehraný postupom podľa § 270 ods. 2 Tr. por.;
- svedok Ing. O. Y. uvedenú ponuku úplatku okamžite po návrate na pracovisko nahlásil predsedovi W. A. Ing. M. N. za prítomnosti ďalšieho zamestnanca Mgr. O. O., ktorí túto okolnosť ako svedkovia potvrdili;
- svedok Ing. O. Y. spáchanie trestného činu ešte v ten istý deň oznámil na príslušnej súčasťi polície s tým, že predložil k nahliadnutiu svoj mobilný telefón s obsahom správ od osoby vystupujúcej pod menom G., ktorú aj presne popísal a túto v rámci rekognície dňa 14. júna 2018 spoznal ako A. A., nar. XX. V. XXXX;
- obžalovaný A. A. až 14. júna 2018 so svedkom Mgr. O. G. uzatvoril zmluvu o vytvorení diela a licenčnej zmluvy za účelom dodania softvérového riešenia a správy pre štandardy programu I. G. s odmenou 2.000,- Eur;
- rovnako obžalovaný A. A. až 22. júna 2018 u registrátora J. - K., s.r.o. zaregistroval doménu „I..eu“, pričom trestné stíhanie vo veci bolo začaté už 5. júna 2018 a obvinenie vznesené 19. júna 2018;
- obhajobná argumentácia obžalovaného A. A. založená na premise o dôkaznej núdzi a tvrdení proti tvrdeniu neobstojí, nakoľko výpoveď svedka Ing. O. Y. je logická, konzistentná, bez časových rozporov, pričom túto svedok potvrdil aj v rámci konfrontácie s obžalovaným;
- uvedená výpoveď svedka je podporená celým radom ďalších vyššie uvedených dôkazov, či už v podobe svedeckých výpovedí, listinných dôkazov, či obrazových záznamov;
- v rámci dokazovania nebol produkovaný jediný dôkaz svedčiaci pre záver, že by zo strany svedka Ing. O. Y. išlo o akúkoľvek zlomyseľnosť, alebo pomstu, práve naopak, z jeho strany išlo o spontánne konanie, keď po konzultácii na pracovisku na príslušnej súčasťi polície oznámil korupčné konanie osoby, ktorej totožnosť mu v tom čase v podstate ani nebola známa a túto identifikoval až neskôr;
- evidentná snaha obžalovaného A. A. svoje korupčné konanie legalizovať vytvorením legendy „o životnej pracovnej ponuke“ v podobe zákazky pre svedka Mgr. O. G., bratranca jeho spolužiaka, v hodnote 1.500,- Eur a registrácie domény, ktoré mali preukázať pravdivosť jeho tvrdení o motivačnom pozadí jeho konania;
- o jeho permanentnej snahe účelovo prispôbovať tvrdenia vykonaným dôkazom napokon svedčí aj jeho ostatný argument prednesený na verejnom zasadnutí v tej súvislosti, že zo strany zamestnancov leteckého úradu išlo o cieľavedomé konanie a odplatu za ním podanú sťažnosť, pričom ako bolo už skôr spomenuté, svedok Ing. O. Y. podával trestné oznámenie na v tom čase pre neho neznámu osobu, ktorú

identifikoval až dodatočne.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací stotožnil so záverom, že v posudzovanej veci v prípade výroku o vine nejde o žiadnu pravdepodobnosť, ale o rozumnú istotu, že obžalovaný A. A. žalovaný skutok spáchal na tom základe, ako bol ustálený v skutkovej vete napadnutého rozsudku.

Práve naopak, hodnotenie vykonaných dôkazov v prospech obžalovaného A. A. by bolo nielen v extrémnom rozpore so spravodlivosťou, ale hlavne s pravidlami logického úsudku a vyvodzovania, keďže odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa, nemal o vine obžalovaného A. A. žiadne rozumné pochybnosti.

Námietky obžalovaného A. A. k obsahu a rozsahu vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a námietky k hodnoteniu dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obžalovaného A. A. svojím obsahom nenaplnia žiadny odvolací dôvod podľa § 321 Tr. por.

Pokiaľ ide o právne posúdenie konania obžalovaného A. A., podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky stavu veci a zákonu viac zodpovedá jeho právne posúdenie ako prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák., nakoľko svedkovi Ing. O. Y. bol ponúknutý úplatok v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu, ktorým v konečnom dôsledku získanie licencie dopravného pilota letúnov bezpochyby je. V posudzovanej veci teda došlo takpovediac k podkvalifikovaniu konania obžalovaného A. A., ktoré vzhľadom na absenciu odvolania prokurátora v neprospech obžalovaného aj čo do výroku o vine, nemohol odvolací súd reparaovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky napriek tomu považuje za potrebné uviesť, že aj právna kvalifikácia ako prečinu podplácania podľa § 332 ods. 1 Tr. zák. vykonaným dokazovaním bola naplnená tak po stránke subjektívnej, ako aj po stránke objektívnej. Treba zdôrazniť, že pre naplnenie znakov skutkovej podstaty tohto prečinu sa nevyžaduje, aby druhá strana sľub, ponuku alebo samotný úplatok prijala. To, že ho odmietne, nemá vplyv na trestnú zodpovednosť korumpujúceho páchatel'a, a to ani vo vzťahu k podmienke týkajúcej sa porušenia povinností vyplývajúcich z jeho zamestnania, nakoľko práve s týmto úmyslom a s touto predstavou obžalovaný A. A. svedkovi Ing. O. Y. úplatok ponúkol. Navyše porušenie povinností vyplývajúcich zo zamestnania Ing. O. Y. nie je možné v tejto veci zužovať len na zabezpečenie samotných otázok k testom na dopravného pilota, ale treba ich vykladať extenzívne ako porušenie štatútu zamestnanca U. Q., medzi ktoré bezpochyby platí aj princíp lojality a zákaz vyvarovať sa akéhokoľvek konania, v rámci ktorého by mohol zamestnanec prísť do konfliktu záujmov. V tomto smere je potrebné rozlišovať medzi týmto znakom skutkovej podstaty prečinu podplácania podľa § 332 ods. 1 Tr. zák. a závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. h) Tr. zák., kedy sa vyžaduje porušenie dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, ktorá okolnosť musí byť presne vymedzená, keďže zvyšuje závažnosť konania páchatel'a a v praktickej rovine má svoj odraz v podobe kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu. Napokon treba prihliadnúť aj k tomu, že samotný obžalovaný A. A. svoju korupčnú ponuku na záver modifikoval.

Treba iba dodať, že samosudkyňa Špecializovaného trestného súdu právne posúdenie konania obžalovaného A. A. podrobne rozviedla v napadnutom rozsudku a Najvyšší súd Slovenskej republiky naň v podrobnostiach odkazuje.

Napokon stavu veci a zákonu zodpovedá aj uložený podmienený trest odňatia slobody. Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vzhľadom na druh a hlavne dostatočnú výmeru uloženého trestu dospel k záveru, že účel trestu z hľadiska generálnej a najmä jeho individuálnej prevencie sa s poukazom na prvý preukázaný exces obžalovaného A. A. dosiahne aj bez uloženia peňažného trestu.

Z týchto dôvodov potom odvolací senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odvolania prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného A. A. ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.